

การศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในสังคมพหุวัฒนธรรม
รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

THE STUDY OF ATTITUDES TOWARDS MANAGEMENT LEARNING TO
PROMOTE HARMONY MULTICULTURAL SOCIETY IN BEING PROFESSIONAL
TEACHERS COURSES AT HAT YAI UNIVERSITY

ชุตินา ทศโร^{1*}, พิมพ์ปวีณ์ สุวรรณโณ² และกัญญ์ณิภัฏ สุวรรณอ่อน³

Chutima Thusaro^{1*}, Pimpawee Suwanno² and Kannipat Suwan-on³

¹ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Dr., Lecturer of Curriculum and Instruction, Faculty of Education and liberal Arts, Hatyai University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิธีวิทยาการวิจัยเพื่อการพัฒนา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

² Lecturer, Master of Education Program in Research Methodology for Development, Faculty of Education, Yala Rajabhat University

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำสาขาวิชาการตลาด, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Assistant Professor, Lecturer of Department of Marketing, Hatyai Business School, Hatyai University.

* Corresponding author, E-mail: chutima_t@ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในสังคมพหุวัฒนธรรม รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดเจตคติ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในสังคมพหุวัฒนธรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 4.40$, $SD. = 0.41$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรก คือ กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูที่มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกมุ่งมั่นอยากเป็นครู และรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เป็นการเปิดโลกทัศน์ในมุมมองของความเป็นครู และเกิดความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง เกิดความรัก ความสามัคคีกันในหมู่คณะ เห็นคุณค่าซึ่งกันและกันและทุกคนมีความเท่าเทียมกันแม้จะมีความแตกต่างกันทางภาษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยอยู่รวมกันอย่างสันติสุข

คำสำคัญ: เจตคติ, การจัดการเรียนรู้, ความสามัคคี

Abstract

The purpose of this research was to study the attitudes towards management learning to promote harmony multicultural society in being professional teachers courses at Hat Yai University. The sample group was 30 undergraduate students in Bachelor of Education program. The instruments used in this study were lesson plan, the attitude test. The research results were as follows: the students who study in being a professional teacher courses have an attitude towards management learning to promote harmony in the multicultural society at the agreed level. ($\bar{x} = 4.40$, $SD. = 0.41$). The top three most average items found that: 1) teaching activity in the course of being teacher is essential to the career of teachers, make students feel committed to being teachers, and it's worldview in the perspective of being teacher. 2) Understanding, reduce conflict, love, unity, and fairness.

Keywords: Attitude, Management learning, harmony

บทนำ

การจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม คือแนวคิดและแนวปฏิบัติทางการศึกษาที่ช่วยเตรียมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรมให้อยู่ด้วยความเข้าใจ มีความเท่าเทียม ความเสมอภาคและเสรีภาพ มีความร่วมมือรวมใจกันมองเห็นประโยชน์ที่แท้จริงในการพึ่งพาอาศัยกัน การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกสถาบันการศึกษา ไม่ใช่เฉพาะสถาบันการศึกษาที่มีเด็กหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมเท่านั้นเพราะทั้งผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ๆ คน จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชาติเดียวกันเพื่อความเข้าใจกันและพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ขยายขอบเขตของความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากสิ่งที่ใกล้ตัวออกไปสู่สิ่งที่ไกลตัว เป้าหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม คือ การปรองดองประสานกลมกลืนของคนในโลกด้วยการสำนึก เข้าใจและยอมรับนับถือในธรรมชาติของความแตกต่างละคล้ายคลึงในระหว่างวัฒนธรรมต่าง ๆ รู้ถึงความแตกต่างที่มีอยู่ภายในกลุ่มครอบครัวต่าง ๆ ที่มีความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมพัฒนาความเข้าใจที่ดีต่อธรรมชาติและผลกระทบของชาตินิยมรวมไปถึงผลของชาตินิยมทั้งทางบวกและทางลบการพัฒนาเจตคติที่ดีต่อเชื้อสายของบุคคล ยอมรับและใช้ภูมิหลังทางวัฒนธรรมเป็นแรงจูงใจเกื้อหนุนให้ความสำคัญต่อสังคม การจัดและพัฒนาประสบการณ์ที่เหมาะสมที่จะช่วยให้เด็ก ๆ มีการพัฒนาที่ดีขึ้นทั้งทางด้านทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นต้องอาศัยอยู่ในสังคมที่มีเชื้อสายและวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Cortes, 1996, p.17) เช่นเดียวกับ พงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์ (2550, หน้า 121) ได้เสนอแนะว่า “การจัดการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมชายแดนภาคใต้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนในพื้นที่” การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันจึงเป็นประเด็นที่ทำนายสำหรับนักการศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ความต้องการ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนาและระดับของศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งแนวทางหนึ่งที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้นได้ คือ “การสร้างความสมานฉันท์” เพื่อนำความสันติ

สุขมาสู่สังคม โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยซึ่งเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อมาเป็นเวลานานเกี่ยวกับเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีจุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีและมีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านความเป็นครู ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปรัชญาหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ที่มีความรู้ความสามารถทางภาษาไทย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะบัณฑิตอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยคือ รู้คิด รู้ธรรม รู้สำเร็จ โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนี้ 1) มีอุดมการณ์และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู มีบุคลิกลักษณะแห่งความเป็นครูที่ดีและมีจิตสาธารณะ 2) มีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักศาสนา มีความรับผิดชอบต่อวิชาการ วิชาชีพ เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นและภูมิภาคอย่างยั่งยืนและแสดงออกอย่างมีจิตสำนึก 3) รอบรู้และสามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎี วิธีการศึกษา เพื่อสร้างสรรค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและ พัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งมีความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาวิชาชีพ ด้วยการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ มีนักศึกษาที่มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ศาสนา และวิถีการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพื่อนำให้นักศึกษามีความสมานฉันท์สร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพื่อแก้ปัญหาด้านการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนาในสถานศึกษา ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ทั้งนี้ในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นครู เพื่อปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นครู ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ ผู้เรียนที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาจะมีจะความสอดคล้องที่พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่จะมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่เน้นการยอมรับความแตกต่าง ทางภาษา ขนบประเพณี ความเชื่อ ศาสนา และวิถีชีวิต บนพื้นฐานของการยอมรับสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของแต่ละบุคคล โดยการพยายามหลอมรวมเพื่อนำไปสู่ความเท่าเทียมกันของทุกคนในสังคม

ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ฉะนั้นครูจำเป็นต้องมีความคิดในเชิงบวกและทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเชื้อชาติและวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของแต่ละคน (Titus, 1998, p. 40) ดังที่ สุเมธ แยม์นุ่น (2550, หน้า 2) ได้กล่าวว่า ในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ครูมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการสร้างเจตคติในเรื่องการยอมรับในบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนเอง ไม่ว่าจะแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม และความคิด ให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ดังนั้น ครูเองจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดดี เข้าอกเข้าใจและยอมรับในแนวคิดเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา ของผู้เรียน นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีความรับผิดชอบทางสังคม ทั้งการให้ บริการทางวิชาการ งานวิจัย ขณะเดียวกันสถานศึกษาควรเป็นตัวอย่างของการเป็นผู้สร้างสังคมสมานฉันท์ ในฐานะที่เราเป็นผู้สร้างและปลูกฝังเยาวชน โดยสถานศึกษาจะต้องสร้างให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม ยึดมั่นในการสร้างสันติ ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่เน้นจุดเด่นคุณลักษณะของความเป็นครู ครูดี ครูเก่ง พัฒนาสังคม ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อเป็นอีกแนวทางในการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มีความสามารถนำพาวิชาชีพไปสู่การเปลี่ยนแปลงไม่มีอคติต่อกันไม่เกิดการแบ่งแยกและเลือก

ปฏิบัติ เพื่อความสมานฉันท์ลดความขัดแย้งระหว่างกัน สนับสนุนความเข้าใจและเคารพในความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรมที่จะเกิดขึ้นกับการเรียนรู้ในปัจจุบัน องค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ก็คือ “เจตคติที่มีต่อการเรียน” ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม ในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ทั้งนี้จะทำให้ทราบถึงเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนเพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมต่อเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข พัฒนาและปรับปรุงในการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม รายวิชา ความเป็นครูวิชาชีพ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับเจตคติ ดังนี้ “เจตคติ” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Attitude” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Aptus แปลว่า การทำให้เหมาะสม การปรับปรุง มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าเจตคติไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้ Anastasi (1982, p. 552) สุวิมล เขี้ยวแก้ว (2540, หน้า 8) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, หน้า 52) ให้ความหมายเจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะมีผลต่อสิ่งเร้า ซึ่งแสดงออกในทางชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ โดยเจตคติสามารถสังเกตได้โดยตรง สามารถสรุปอ้างอิงได้ หรือ ความพร้อมของบุคคลในการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งในด้านบวกและในด้านลบ เช่น พอใจ ไม่พอใจ สนับสนุนหรือคัดค้าน เป็นความรู้สึกของ คน คนเราจะรู้สึกได้ก็ต่อเมื่อประสาทได้สัมผัสกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งก่อน เกิดความรู้สึกตั้งแต่นั้นต้นจนถึงขั้นสูง คือเกิดความสนใจ ความซาบซึ้งพอใจ เจตคติจึงตามมา เจตคติมีสองประเภท กล่าวคือ เจตคติทางบวก (Positive attitude) เป็นความรู้สึกที่ดี ที่ชอบ ที่อยากมีความสัมพันธ์กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเจตคติทางลบ (Negative attitude) หมายถึง ความรู้สึกที่ไม่ดี ไม่ชอบ ไม่อยากมี ความสัมพันธ์กับสิ่งใดสิ่งใด Sax (1980, p.58) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติว่า เจตคติมีทิศทาง (Direction) เนื่องจากความรู้สึกของบุคคลมีทั้งเจตคติเป็นบวกและลบ นั่นคือ บุคคลที่มีเจตคติไปในทิศทางบวกแสดงว่ารู้สึกชอบสิ่งนั้น ๆ ส่วนบุคคลที่มีเจตคติไปในทางลบ แสดงว่าไม่ชอบสิ่งนั้น เจตคติมีความเข้มข้น (Intensity) เจตคติเป็นความรู้สึกที่มีความต่อเนื่องตั้งแต่บวกถึงลบ ซึ่งเจตคติที่ไปในทางบวกและลบจะมีตั้งแต่บวกหรือลบน้อย ๆ จนถึงบวกหรือลบมาก ๆ เจตคติมีการแผ่ซ่าน (Pervasiveness) จากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่งได้ มีความคงเส้นคงวา (Consistency) เปลี่ยนแปลงค่อนข้างยากเนื่องจากเป็นความรู้สึกค่อนข้างคงที่ มีลักษณะฝังแน่นนานพอสมควร มีความพร้อมที่จะแสดงออกเด่นชัด (Salience) การแสดงความคิดเห็น เมื่อบุคคลเห็นถึงความสำคัญต่อเป้าเจตคติ และเมื่อมีความประทับใจจะแสดงเจตคติออกมาอย่างเด่นชัด สรุปได้ว่าเจตคติจะเป็นความรู้สึกต่อเนื่องตั้งแต่บวกถึงลบ มีทั้งบวกหรือลบน้อย ๆ จนถึงบวกหรือลบมาก ๆ และมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยากเนื่องจากเป็นความรู้สึกที่ค่อนข้างคงที่

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสมานฉันท์ เพื่อต้องการสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเด็กและเยาวชนไทย เพราะเล็งเห็นว่าการจะสร้างคุณลักษณะใด ๆ ก็ตามควรมีการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งควรสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตรงประเด็น เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง ปรับปรุง มีนัยการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าความสมานฉันท์ไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้ พระราชวรมุนี (ประยูร ปยุตโต) ให้ความหมายคำว่า สมานฉันท์ คือ มีความพอใจร่วมกัน พร้อมใจกัน (พระราชวรมุนี, 2527, หน้า 302) ราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า สมานฉันท์ คือ ความพอใจร่วมกัน ความเห็น พ้องกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 1171) วินัย พงศ์ศรีเพียร (2548, หน้า 30) ให้ความหมายความสมานฉันท์ (Harmony) คือ ความกลมเกลียว ความสามัคคี ความร่วมมือ ความเห็นพร้อมกัน ทำให้เกิดความเข้าใจ ได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และมีความเอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สรุปได้ว่า ความสมานฉันท์ เป็นคุณลักษณะในตัวบุคคลที่มีความร่วมมือพร้อมใจกันมีความสามัคคี พื่อใจร่วมกัน พร้อมใจกัน ความเอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

และได้ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ ทฤษฎีการเรียนรู้ของร็อบเจอร์ส และทฤษฎีพุทธิปัญญา โดยทฤษฎีในการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มผสมผสาน (Eclecticism) ทั้งสิ้น โดยนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม ในส่วนของแนวทางสมานฉันท์นั้นไม่ค่อยมีนักวิชาการได้กล่าวไว้มากนัก มีการกล่าวถึงแนวทางในลักษณะที่เป็นหลักการแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน เช่นจากการศึกษาของชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2548, หน้า 3) ประเวศ วะสี (2548, หน้า 2) และไชยรัตน์ ปรานี และคณะ (2552) ได้ศึกษาผลการศึกษาคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย พบว่า จากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและเยาวชนไทยใน 4 ภูมิภาค ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถสรุปคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย กล่าวคือความสมานฉันท์ หมายถึง คุณลักษณะในตัวบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจหรือ ความสามัคคี ความพอใจร่วมกัน การเคารพซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความไม่เห็นแก่ตัว หรือมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความเห็นพ้องต้องกัน โดยคุณลักษณะความสมานฉันท์ของเยาวชนไทย (Reconciliation) การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความสมานฉันท์ (Reconciliation) ได้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้ ความร่วมมือร่วมใจหรือความสามัคคี ความพอใจร่วมกัน ความเคารพซึ่งกันและกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนร่วม ความเห็นพ้องต้องกัน และการเคารพความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม
รายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ

ตัวแปรตาม

เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ที่ลงทะเบียนรายวิชาความเป็นครูมืออาชีพ หมวดวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2560 สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละ 30 คน รวมเป็น 150 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาความเป็นครูมืออาชีพ หมวดวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 ห้อง ได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) และทำการสุ่ม โดยการจับฉลาก เพื่อให้ได้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) มีลักษณะแบบ Rating scale 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อความที่เป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบ วัดพฤติกรรม ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะปฏิบัติ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเนื้อหา ความเหมาะสม ความถูกต้องชัดเจนของข้อความภาษาที่ใช้ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

หลังตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดเจตคติแล้ว ผู้วิจัยได้จัดชุดแบบวัดเจตคติฉบับสมบูรณ์ทั้งฉบับ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เป็นข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 28 และข้อ 29 ส่วนข้อคำถามที่เป็นข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ 2, 4, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 24, 27 และข้อ 30

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดเจตคติ ดังนี้ คือ

สำหรับข้อความทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

สำหรับข้อความทางลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีเจตคติระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีเจตคติระดับเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีเจตคติระดับไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีเจตคติระดับไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีเจตคติระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัย การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research design) ดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ รอเจอร์ส แนวคิดทฤษฎีหุปัญญา ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มสัมพันธ์ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนแนวคิด กระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ แนวคิดโดยการค้นพบ (Discovery Learning) แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาชีวศัพท โดยยึดหลักการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงในสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วย กระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสานสัมพันธ์สู่สมานฉันท์

ขั้นที่ 2 ขั้นเสริมพลังการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ขั้นเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์

ขั้นที่ 4 ขั้นเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{x} = 4.40$, $SD. = 0.41$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรม รายข้อและภาพรวม

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	SD.	แปลผล
1	กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ทำให้นักศึกษารู้สึกมุ่งมั่นอยากเป็นครู	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	จากการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ นักศึกษารู้สึกว่าการเป็นครูเป็นเรื่องที่ยากเกินไป	3.70	1.39	เห็นด้วย
3	นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพด้วยความเต็มใจ	4.57	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	การจัดรูปแบบกิจกรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพเป็นกิจกรรมที่ทำให้เสียเวลามาก	4.23	1.14	เห็นด้วย

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	SD.	แปลผล
5	ถ้าเลือกได้นักศึกษาจะไม่เรียนตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.53	0.63	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6	นักศึกษารู้สึกรักในวิชาชีพครูมากขึ้นเมื่อปฏิบัติตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.60	0.62	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
7	กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก	4.60	0.56	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครู มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู	4.87	0.35	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
9	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เป็นการเปิดโลกทัศน์ในมุมมองของความเป็นครู	4.80	0.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10	นักศึกษาคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ไปปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพครู	4.57	0.63	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11	นักศึกษารู้สึกเครียดและสับสนในการเข้าร่วมตามกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.30	0.99	เห็นด้วย
12	นักศึกษาชอบทำกิจกรรมกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.37	0.81	เห็นด้วย
13	กิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพเป็นเรื่องไร้สาระ	4.67	0.71	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพไม่ส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม	4.57	0.77	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
15	กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น	4.30	0.65	เห็นด้วย
16	กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษามีความสามัคคีมากขึ้น	4.67	0.48	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17	นักศึกษาคิดว่ารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ น่าจะเรียนเฉพาะเนื้อหาเท่านั้นไม่ควรทำกิจกรรมกลุ่ม	4.20	1.10	เห็นด้วย
18	กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษามีความรู้สึกดีต่อเพื่อนร่วมชั้นมากขึ้น	4.30	0.70	เห็นด้วย
19	กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและส่งเสริมความสามัคคี	4.37	0.68	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
20	นักศึกษารู้สึกเบื่อและง่วงนอนในการปฏิบัติตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.37	0.81	เห็นด้วย
21	นักศึกษารู้สึกเสียใจเมื่อต้องงดเรียนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพราะไม่ได้ทำกิจกรรมที่สนุกและทำท่ายความสามารถ	3.67	0.96	เห็นด้วย
22	รูปแบบกิจกรรมของรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ทำให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อนและปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้มากขึ้น	4.53	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
23	กิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในวิชาชีพครู	4.70	0.53	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
24	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีกิจกรรมมากเกินไป	3.73	1.08	เห็นด้วย

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	SD.	แปลผล
25	นักศึกษา รู้สึกว่าการส่งเสริมความสามัคคีที่มีความจำเป็นต่อรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.47	0.68	เห็นด้วย
26	นักศึกษา รู้สึกว่าเวลาผ่านไปเร็วเมื่อปฏิบัติตามรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	3.97	0.85	เห็นด้วย
27	รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีข้อตกลงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไป	3.90	0.99	เห็นด้วย
28	การเข้าเรียนทำกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ นักศึกษาชอบที่จะเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนอยู่เสมอ	4.20	0.55	เห็นด้วย
29	นักศึกษาคิดว่ารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพเป็นกิจกรรมที่สานความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมากขึ้นและเป็นกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วม	4.53	0.57	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
30	นักศึกษา รู้สึกไม่มีความสุขในการทำกิจกรรมตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ	4.60	0.67	เห็นด้วย
ภาพรวม		4.40	0.41	เห็นด้วย

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ทำให้นักศึกษารู้สึกมุ่งมั่นอยากเป็นครู นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพด้วยความเต็มใจ นักศึกษารู้สึกรักในวิชาชีพครูมากขึ้นเมื่อปฏิบัติตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกมั่นใจในตัวเองและกล้าแสดงออก รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครู มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครู เป็นการเปิดโลกทัศน์ในมุมมองของความเป็นครู นักศึกษาคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ไปปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพครู กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษามีความสามัคคีมากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครู มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและส่งเสริมความสามัคคี รูปแบบกิจกรรมของรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ทำให้นักศึกษาเข้าใจเพื่อนและปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้มากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในวิชาชีพครู และนักศึกษาคิดว่ารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพเป็นกิจกรรมที่สานความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมากขึ้นและเป็นกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรก คือ กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครู มีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ ทำให้นักศึกษารู้สึกมุ่งมั่นอยากเป็นครู และรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เป็นการเปิดโลกทัศน์ในมุมมองของความเป็นครู ข้อที่มีเจตคติของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วย ได้แก่ นักศึกษาชอบทำกิจกรรมกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็น

ครูวิชาชีพทำให้นักศึกษามีความรู้สึกลึกซึ้งต่อเพื่อนร่วมชั้นมากขึ้น นักศึกษารู้สึกเสียตายเป็นเมื่อต้องเตรียมรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ เพราะไม่ได้ทำกิจกรรมที่สนุกและท้าทายความสามารถ นักศึกษารู้สึกว่าการส่งเสริมความสมานฉันท์มีความจำเป็นต่อรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ นักศึกษารู้สึกว่าเวลาผ่านไปเร็วเมื่อปฏิบัติตามรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ และการเข้าเรียนทำกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ นักศึกษาชอบที่จะเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนอยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับ พบว่า นักศึกษารู้ว่าการส่งเสริมความสมานฉันท์มีความจำเป็นต่อรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ นักศึกษาชอบทำกิจกรรมกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ และกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษารู้สึกยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น และกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพทำให้นักศึกษามีความรู้สึกลึกซึ้งต่อเพื่อนร่วมชั้นมากขึ้น **ข้อที่มีเจตคติของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับไม่แน่ใจ** พบเพียงข้อเดียวคือ ข้อที่ 2 จากการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ นักศึกษารู้สึกว่าการเป็นครูเป็นเรื่องที่ยากเกินไป **ข้อที่มีเจตคติของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับไม่เห็นด้วย** เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับ พบว่า รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีกิจกรรมมากเกินไป รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ มีข้อตกลงในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไป และนักศึกษาคิดว่ารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ น่าจะเรียนเฉพาะเนื้อหาเท่านั้นไม่ควรมีกิจกรรมกลุ่ม **ข้อที่มีเจตคติในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง** ได้แก่ ถ้าเลือกได้นักศึกษาจะไม่เรียนตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ และกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพเป็นเรื่องไร้สาระ

สรุปและอภิปรายผล

นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ในสังคมพหุวัฒนธรรมในรายวิชาความเป็นครูวิชาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วย เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในแต่ละชั้นมีกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นการเตรียมความพร้อมสู่การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมละลายพฤติกรรมเป็นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้น มีความสนุกสนาน สร้างความสามัคคี ลดความขัดแย้งในชั้นเรียน จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นนี้ นักศึกษามีความสนใจในกิจกรรมเกิดความกระตือรือร้น สนุกสนาน กล้าแสดงออก ปฏิบัติตามกิจกรรม และผู้เรียนเล็งเห็นความสำคัญของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ซึ่งสอดคล้องกับประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ของเลวิน และคนอื่น ๆ (Lewin and others, 1959, pp. 271-299) ได้กล่าวเกี่ยวกับพลังกลุ่มหลักการไปใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมปฏิบัติการทางสังคมอย่างกว้างขวางทั้งในด้านการพัฒนาตัวเอง พัฒนาสังคมและการแก้ปัญหาต่าง ๆ สร้างพัฒนาการทางด้านสังคมและอารมณ์ นอกจากนี้มีกิจกรรมหลักการค้นพบ (Discovery Learning) จะให้อิสระนักศึกษาในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทั้งในและนอกสถานที่ หรือแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริงในการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทางด้านภาษา ขนบประเพณี ความเชื่อ ศาสนา และวิถีชีวิต ในสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรไกร นันทบุรณย์ (2556, บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้

กิจกรรมลวดอกคิดตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษาที่มีต่อความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนระหว่างก่อนสอนและหลังสอน โดยใช้กิจกรรมการลวดอกคิด และเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการลวดอกคิด พบว่า 1) นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การเปลี่ยนแปลงเจตคติความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมเกิดจากการได้เรียนรู้เนื้อหาพื้นฐานเกี่ยวกับความแตกต่าง หลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีทักษะทางสังคมมากขึ้น มีกระบวนการคิดและมีการเรียนรู้จากมุมมองของผู้อื่น จากการจัดกิจกรรมตามแนวคิดพัฒนาธรรมศึกษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงละคร การใช้บทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้กรณีตัวอย่าง และการเผชิญสถานการณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cancilla (2002) ได้พัฒนาโครงการพัฒนาธรรมในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตชาน กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อส่งเสริมการยอมรับนับถือความเป็นเอกลักษณ์บุคคลและความหลากหลาย (Respect for Individuality and Diversity) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 ที่มีพื้นฐาน ทางวัฒนธรรม เชื้อชาติและสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม แตกต่างกัน ภายหลังโครงการเสร็จสิ้นพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง และมีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมที่ต่างจากตน (Cross-cultural) แต่ไม่พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความภาคภูมิใจในตน (Self-esteem) เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ส่งผลต่อเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์สามารถนำไปใช้กับรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหาสัมพันธ์และเป็นแนวทางสำคัญให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้เกิดผลสัมฤทธิ์ในคราวต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ สถาอานนท์ (2545). *สันติวิธี กรณีสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย: ทำความเข้าใจปริศนาแนวคิดสมานฉันท์*. ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2561, จาก <http://www.midnightuniv.org/midnight2545/document9540.htm>
- ไชยรัตน์ ปราณี และคณะ. (2552). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความสมานฉันท์ของ เยาวชนไทย*. งานวิจัย, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. (2548). *กฎมณเฑียรบาล ฉบับเฉลิมพระเกียรติ*. กรุงเทพฯ: โครงการวิจัยเมธีวิจัยอาวุโส สกว.

- สุรไกร นันทบุรุษย์. (2556). ผลการใช้กิจกรรมลดอคติตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่มีต่อความเข้าใจในความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมในประชาคมอาเซียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล เขี้ยวแก้ว. 2540. การสอนวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. ปัตตานี: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุเมธ แยมุ่น. (2550). ค้นสู่ความสมานฉันท์ แนวคิดจากเวทียุทธการบดี. ค้นเมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2561 จาก <http://www.matichon.co.th/khaosod>
- Anastasi, A. (1982). *Psychological testing*. USA.: Macmillan.
- Cancilla, J.M. (2002). *The Development and Evaluation of a school-based Multi-Cultural Promote Respect for Individuality and Diversity in Elementary School*. Children: A Case study.
- Lewin, K. and others. (1959). Pattern of Aggressive Behavior in Experimentally Created Social Climate. *Journal of Social Psychology*. 10(4), 271-299.
- Sax, G. (1980). *Principles of education and psychological measurement and evaluation*. Belmont: Wadsworth.
- Titus, D. (1998). *Teaching Tolerance and Reduction*. Paper present at the 53rd Annual meeting of the Association for the Supervision and Curriculum Development, San Antonio, Texas.